Liperin kunnan lausunto Pohjois-Karjalan työllisyysalueen palvelusuunnitelmasta 2027

Kunnanhallitus 02.11.2026 § 199
493/00.04.01.00/2026

Pohjois-Karjalan työllisyysalueen järjestämisvastuusopimuksen mukaan työllisyysalueen palvelut määritellään vuosittain päivitettävässä palvelusuunnitelmassa.

Suunnitelmassa linjataan lakisääteisten palvelujen toteuttaminen, työllisyysalueen ja sen yhteistyökumppaneiden välinen yhteistyö sekä palvelujen kehittämisen painopisteet. Lisäksi palvelusuunnitelma sisältää työllisyysalueen vuosittaiset toiminnalliset tavoitteet. Suunnitelma hyväksytään talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Pohjois-Karjalan työllisyysalueen lautakunta on hyväksynyt esityksen vuoden 2027 palvelusuunnitelmaksi ja pyytää siitä lausunnot työllisyysalueen kunnilta. Lausunto tulee toimittaa Joensuun kaupungin kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo@joensuu.fi viimeistään 10.11.2026.

Työllisyysalueen vuoden 2027 palvelusuunnitelmassa linjataan lakisääteisten työvoimapalvelujen järjestämisestä, palvelurakenteesta, henkilöstöstä, taloudesta sekä työllisyyden ekosysteemin kehittämisestä.

Vuoden 2027 painopisteitä ovat pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisy, passiivisen työttömyyden vähentäminen, nuorten ja maahanmuuttajien nopeampi työllistyminen sekä työnantajien ja työnhakijoiden kohtaannon parantaminen.

Keskeisiä kehittämistoimia ovat uuden tehostarttipalvelun käyttöönotto, digitaalisten palvelujen vahvistaminen sekä työ- ja toimintakykyasiakkaille suunnattujen palvelujen kehittäminen. Lisäksi ESR+-rahoitteinen TOIMI-hanke tukee maakunnallisen välityömarkkinan kehittämistä.

Palvelusuunnitelmassa painotetaan myös asiakaslähtöisten prosessien, prosessijohtamisen, tiedolla johtamisen ja vaikuttavuuden seurannan vahvistamista. Tavoitteena on siirtyä uudistettuun toimintamalliin vuoden 2027 aikana.

Yleistä

Liperin kunta pitää vuoden 2027 palvelusuunnitelmaa kokonaisuutena hyvin valmisteltuna ja työllisyysalueen strategisia tavoitteita tukevana. Suunnitelman vahvuutena voidaan pitää sitä, että siinä on tunnistettu ja

kohdennettu kehittämistoimia Pohjois-Karjalan ja Liperin keskeisiin työmarkkinahaasteisiin.

Erityisen myönteisiä ovat pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisyyn liittyvät tavoitteet, monialaisen palvelun vahvistaminen, työkyvyn tuen kehittäminen, työnantajayhteistyön painottaminen sekä lähipalveluiden kuntakohtainen kehittäminen.

Liperin kunta pitää tärkeänä myös sitä, että palvelusuunnitelmassa tunnistetaan tiedolla johtamisen, prosessijohtamisen ja vaikuttavuuden seurannan kehittämistarpeet. Nämä tavoitteet luovat hyvän perustan työllisyysalueen toiminnan jatkokehittämiselle ja tarjoavat mahdollisuuden siirtyä aiempaa tulosperusteisempaan toimintamalliin.

Palvelusuunnitelmassa korostetaan työttömyyden pitkittymisen ehkäisyä, alkuvaiheen palveluja sekä asiakkaiden nopeaa palveluun pääsyä. Tämä tukee TE 2025-uudistuksen tavoitteita, ehkäisee pitkäaikaistyöttömyyttä ja vähentää myöhemmin korjaavien palvelujen tarvetta.

Monialaiset palvelut, työkyvyn tuen mallit, TYM-yhteistyö ja terveyspalvelujen integrointi ovat myös selkeä vahvuus. Nämä toiminnot kohdistuvat suurimman kustannusriskin asiakasryhmiin ja tukevat pitkäaikaistyöttömien työllistymispolkuja. Onnistuessaan näillä toimilla on suora positiivinen yhteys kuntatalouteen.

Työnantajapalvelujen näkyvä asema palvelusuunnitelmassa on perusteltua. Se käytännössä vahvistaa ns. työmarkkinoiden kohtaantoa ja siten lisää mahdollisuuksia työnhakijoiden siirtymisiin avoimille työmarkkinoille.

Lähipalvelut ja niiden kuntakohtainen kehittäminen ovat yksi palvelusuunnitelman selkeimmistä vahvuuksista. Näin palvelujen tavoitettavuus myös heikommassa työmarkkina-asemassa oleville turvataan ja työllistymisen kannalta olennainen henkilökohtainen tuki mahdollistuu paremmin.

Tavoitteiden asettamisesta

Palvelusuunnitelman keskeinen haaste liittyy kuitenkin toiminnallisten tavoitteiden vaikuttavuuteen mittaamiseen. Esitetyt tavoitteet painottuvat vahvasti palveluprosessien toteutumiseen ja suoritteiden seurantaan. Niillä voidaan arvioida toiminnan aktiivisuutta, mutta niiden perusteella on vaikea arvioida palveluiden todellisia vaikutuksia työllisyyteen, kuntatalouteen tai työnhakija-asiakkaiden työmarkkina-aseman vahvistumiseen.

Liperin kunnan näkökulmasta työllisyysalueen ja sen muodostamien kuntien toiminnan onnistumista tulisi arvioida nykyistä vahvemmin saavutettujen tulosten perusteella.

Seurannan painopistettä kannattaisi siirtää palveluihin osallistumisen ja asiakasmäärien seurannasta avoimille työmarkkinoille työllistymiseen, työllistymisen pysyvyyteen, pitkäaikaistyöttömyyden tosiasialliseen vähentämiseen sekä työttömyysetuuksien kuntaosuuksien kehitykseen.

Nämä mittarit kuvastaisivat paremmin sekä palvelujen sosiaalista vaikuttavuutta että kunnille syntyviä taloudellisia hyötyjä.

Erityisen tärkeää olisi sisällyttää palvelusuunnitelmaan selkeät ja mitattavat tavoitteet pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi. Pitkäaikaistyöttömyys on edelleen merkittävin rakenteellinen työllisyysongelma ja samalla suurin yksittäinen kuntataloudellinen riski työllisyydenhoidon näkökulmasta. Kuntaosuuksien kehitystä tulisi seurata erikseen kuntatasolla ja asettaa niille konkreettiset vähentämistavoitteet.

Palvelusuunnitelmaan tulisi myös sisällyttää nykyistä vahvempi kustannusvaikuttavuuden arviointi. Erityisesti hankintojen, ostopalveluiden, valmennusten ja muiden työllistymistä edistävien palveluiden osalta tulisi pyrkiä osoittamaan, millaisia käytännön työllisyysvaikutuksia käytetyillä resursseilla saavutetaan.

Vaikuttavuuden arviointi korostuu tilanteessa, jossa kuntien taloudellinen kantokyky on heikentynyt ja työllisyydenhoitoon käytettävissä olevat resurssit ovat tarpeeseen nähden huomattavan vähäiset.

Lopuksi

Liperin kunta suhtautuu myönteisesti Pohjois-Karjalan työllisyysalueen vuoden 2027 palvelusuunnitelmaan ja pitää sen strategisia painotuksia pääosin tarkoituksenmukaisina. Suunnitelmassa on tunnistettu keskeiset työllisyydenhoidon haasteet sekä kuvattu niiden ratkaisemiseksi tarvittavia palvelu- ja kehittämistoimia.

Kunnan näkökulmasta palvelusuunnitelman jatkokehittämisessä tulee kiinnittää erityistä huomiota toiminnan tuloksellisuuden, vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden osoittamiseen.

Työllisyysalueen tavoitteiden ja seurannan tulee tukea entistä paremmin pitkäaikaistyöttömyyden vähentämistä, työllistymisen edistymistä sekä kunnille aiheutuvien työttömyyskustannusten hallintaa.

Liperin kunta pitää tärkeänä, että työllisyysalueen toimintaa arvioidaan jatkossa yhä vahvemmin saavutettujen vaikutusten eikä ainoastaan palvelusuoritteiden perusteella. Tämä tukee sekä työllisyysalueen toiminnan jatkuvaa kehittämistä että kuntien mahdollisuuksia arvioida palvelujen hyötyjä suhteessa käytettävissä oleviin resursseihin.

Vaikutusten arviointi

Palvelusuunnitelman toteuttamisen arvioidaan parantavan työllisyyspalvelujen vaikuttavuutta erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisyssä, työkyvyn tuessa, työnantajayhteistyössä sekä palvelujen saavutettavuudessa.

Onnistuessaan toimenpiteet voivat vahvistaa työllistymistä, tukea alueen elinvoimaa ja vähentää kunnille aiheutuvia työttömyydestä syntyviä kustannuksia.

Vaikutusten luotettava arviointi edellyttää kuitenkin nykyistä selkeämpiä tulos- ja vaikuttavuusmittareita sekä kustannusvaikuttavuuden seurantaa, jotta palveluiden todelliset vaikutukset työllisyyteen, pitkäaikaistyöttömyyteen ja kuntatalouteen voidaan osoittaa.

Valmistelija

Työllisyyspalveluvastaava

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Liperin kunnanhallitus antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon Pohjois-Karjalan työllisyysalueen palvelusuunnitelmasta 2027.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus.

Ote

kirjaamo@joensuu.fi

Lisätietoja

työllisyyspalveluvastaava p. 050 430 6039